

Forslag om Bispevalg, hvis dette faar Tilslutning i det kirkelige Udvalg, som nu snart skal vælges. Jeg mener, at et saadant Forslag er af gennemgribende Natur, og jeg mener, at det overhovedet ikke kan gennemføres, uden at man dermed har lagt Spiren til en Kirkeforfatning, og jeg mener, at Gennemførelsen af Bispevalg kan ikke ske, uden at man over Uret mod Mindretallene; da der kun er Tale om at vælge een, kan man ikke indføre Forholdstalsvalg. Og jeg vil spørge ærede Medlemmer, hvordan De tror, Stillingen vil blive. Efter en hidsig Valgkamp i et Stift faar et bestemt kirkeligt Parti Overtaget og vælger Biskoppen. Hvordan tror De, han vil opfatte sig selv? Som afgjort Repræsentant for det Parti, der har valgt ham. Og hvordan tror man, at det Parti, der paa det kraftigste har bekæmpet ham, vil staa overfor ham? Mon man kan antage, at det vil have nogen nævneværdig Tillid til ham? Et saadant Forslags Gennemførelse maatte jo i hvert Fald forudsætte, at man samtidig gennemførte et Forslag af den Art, som jeg i sin Tid blev enig med samtlige Biskopper om, nemlig at enhver Menighed skulde kunne løse Stiftsbaand eller kunne bede sig fritaget for at staa under Biskoppens Tilsyn. Jeg er for øvrigt bange for, at det saa efterhaanden for mange Biskoppers Vedkommende vil vise sig ret overflødig. Man glemmer desuden, naar man vil gennemføre Bispevalg, at Biskoppen er i høj Grad og efter min Mening først og fremmest en administrativ Embedsmand, som har store Midler under sin Administration.

Jeg takker den højtærede Kirkeminister for hans Udtalelse om de færøske Ritualer, om jeg tør forstaa dem saadan, at Ritualerne snart er færdige til Approbation; det har derimod noget længere Udsigter med den færøske Salmebog. Men jeg er glad ved, at Ritualerne snart kan ventes færdige til Autorisation, og selv om den højtærede Kirkeminister intet udtalte i saa Henseende, gaar jeg ud fra, at han vil autorisere disse Ritualer til Brug, for at de hurtigt kan indføres, og der kan indføres fuld færøsk Gudstjeneste deroppe. Det var Forudsætningen for Anordningen af 1912, at man snart kunde faa saadanne Ritualer, saa at man kunde gaa over til hel og fuld færøsk Gudstjeneste, og jeg haaber, at den højtærede Kirkeminister vil arbejde for, at Dansk og Færøsk derefter kan blive fuldt ud ligestillede deroppe ved Gudstjenesterne, saa at, hvor Menighederne ønsker det, og hvor Præsten er i Stand dertil, denne Gudstjeneste helt ud kan holdes paa

Færøsk, og at Præsten og Menigheden i Fællesskab skal kunne afgøre, hvorvidt og hvor mange Gudstjenester der skal afholdes henholdsvis paa Dansk og paa Færøsk. Det, som kræves deroppe, er den fulde Ligestilling imellem Dansk og Færøsk, og jeg vender mig her til den højtærede Justitsminister.

Den højtærede Justitsminister sagde, at oppe paa Færøerne ønskede man ved Gudstjenesten at behole det Sprog, som nu har lydt deroppe i 300 Aar, og de deroppe kunde ikke forstaa, at man vilde komme og tvinge dem til at bruge et andet Sprog. Men det er jo en fuldstændig urigtig Fremstilling af den højtærede Justitsminister; der er ingen, der vil tvinge dem til at bruge et andet Sprog ved Gudstjenesten, men man vil, at de skal have den fulde Ret til at benytte deres Modersmaal, og jeg begriber ikke, at nogen dansk Embedsmand har kunnet tænke paa at øve Modstand og udtale sig imod de Mænd, som har bestræbt sig for at fremme Brugen af det færøske Modersmaal. Den højtærede Justitsminister udtalte, at det i religiøs Henseende spiller saa stor en Rolle, at man bevarer det danske Sprog, at man bevarer de danske Navne o. s. v. paa det kirkelige Omraade. Men her synes jeg, at den højtærede Justitsminister viser sin fuldkomne Mangel paa Forstaaelse, naar det drejer sig om aandelige og nationale Spørgsmaal. Nej, er der noget, der er af Betydning paa det kirkelige Omraade, er det netop det, at Forkyndelsen kan komme til at lyde paa Modersmaalet, for det er nu sikkert, at det alene i Mund og Bog kan vække et Folk af Dvale. Jeg er ganske sikker paa, at en Fastholden af Dansk som Kirkesprog vil ikke blot blive skæbnesvanger for det religiøse Liv deroppe, men den vil blive skæbnesvanger for Folkekirken deroppe. Det er ikke tilfældigt, føler jeg mig overbevist om, at Baptisterne for Tiden vinder stærk Indgang oppe paa Færøerne. Det siges af Folk, der kender til Forholdene deroppe, at det netop staaer i Forbindelse med, at Baptisternes Forkyndelse lyder paa Modersmaalet, og jeg tror ikke, at man paa nogen Maade kan afkræfte denne Formodning. Al Lægmandsforkyndelse oppe paa Færøerne, forsaavidt den foregaar ved en Færing, lyder selvfølgelig ogsaa paa Modersmaalet. Det er blot det, man kræver deroppe, fuld Ligestilling indenfor Gudstjenesten mellem Dansk og Færøsk.

Den højtærede Justitsminister siger, at Afskaffelsen af Dansk i Skole og Kirke vil snart føre til, at man ikke forstaaer Dansk